

dekane, ali se res med Slovenci porodi manje ljudi nego jih umrje? Ni res! mi je vsaki odgovoril -- ali močno se izselijo na Hrvaško in še dalje.

To seljevanje ima dosti razlogov; pri nas je zemlja vže dosti obljudena, in ne najde vsak lahko svojega kruha; v jutranjih deželah pa je še manje ljudstva. Nadalje je pri nas od nekdaj bilo več učilnic, več obrtnije in trgovine -- s kratka pri nas se je vsakdo lahko naučil, privadil se lahko nekemu delu. Po jutranjih deželah pa je bilo primerno malo učenih ljudi, manje obrtnikov, kupčijskih pomagačev in knjigovodij, manje učiteljev in profesorjev, inženirjev in stavbenih mojstrov. Le za kupčijo so marali od nekdaj židi, pa tudi Srbi so pokazali zmirom dosti kupčijske zmožnosti.

(Dalje prih.)

Iz porotnega sodišča v Celju.

(Konec.)

Pozneje se berejo pričala od občine čez dozdajno življenje zatožencev.

Vsi razun Andreja Sakelšeka, so prav slabo opisani in ogrdjeni, le Andrej Sakelšek je hvaljen, da je prav na dobrem glasu, spoštovan in skrben gospodar.

Dr. Sernec vpraša, od koga so podpisana ta spričala, in ko mu predsednik odgovori, da od Jožeta Širovnika, mora ta zopet naprej stopiti.

Pot mu stopi na čelo, in vedno se obriše, komaj zamore odgovoriti. Predsednik in dr. Sernec mu očitata, kaj gre kaj tacega pisat zoper ljudi, če o njih nič hudega ne vé. Širovnik jecljaje reče, da ne razume nemški, in da pré ni vedel, kaj je tajnik zapisoval!

Obravnava se sklene, za porotnike se prečita 12 vprašanj, katera grejo na to, če so prvi štirje zatoženci krivo pričali dne 28. prosinca 1886, ko so v Ptujju pod prisego trdili, da je Tomaž Danjko oporoko naredil za Štefana Sakelšeka, in če sta Cevek in Andrej Sakelšek zapeljala prve štiri zatožence h krivemu pričevanju.

Preje se je še opozorilo na to, da so med tem časom, ko je ta nesrečna pravda tekla, bila prodana vsa zemljišča za Tomažem Danjko po eksekuciji, in da je vse tako cenó bilo izdražbano, da še upniki ne bodo svojega dobili.

Državni pravni namestnik govori, naj posestniki vse zatožence krive spoznajo. Zagovornik zatožencev pa v živahnih besedah zavrne zatožbo, kakor popolnoma krivično, z nevoljo očita državnemu pravništvu, kako more še zdaj očitati tem šesterim, da so kaj krivega storili, ko nobeden sum ni ostal nad njimi, obžaljuje, da so čez mesec dni zatoženci bili zadržti, in dokaže ničlost cele zatožbe.

Nazadnje pa pravi:

Cele ostre preiskave in zoper dolženja nedolžnih zatožencev je le kriva tista nesrečna nepremišljena nemška ovadba od občine, v kateri je toliko neresničnega stalo, in katero je župan Širovnik podpisal, ki ne zna nemški, in kateri se zdaj izgovarja, da je ni razumel! Naj bi se navadil pisati v jeziku, ki ga razume, to je v slovenskem, potem taka nesreča ne bo več mogoče! itd.

Predsednik g. dr. Galé na zadnje jako zvesto in natančno razlaga celo stvar, in konstatuje med drugim, da posebno, kar se Andreja Sakelšeka tiče, ni prišel na dan nobeden sum pri celi obravnavi, da bi kaj krivega storil.

Porotniki se vrnejo po kratkem posvetoivanju, in so zanikali celih 12 vprašanj. Na to se spoznajo vsi zatoženci nekrivi, in med ljudmi, kateri so potem dyorano zapustili, ni bilo nobenemu tesno pri srcu, kakor županu Širovniku in njegovima pajdašema Orniku in Matevžiču, katera dva bosta menda nehala se vtikati v stvari drugih, in nemški pisariti brez pomisleka na nasledke.

Slovenski župani pa iz te pravde lahko sopesprevidijo, kako neumno in nevarno je uradovati v tujem jeziku, ko to tako lahko storimo v milem svojem slovenskem jeziku.

Gospodarske stvari.

Zoper saje v pečéh.

Saje se v nekaterih pečéh delajo v večji meri kakor v drugih, sitne so pa v vsaki peči. Kdor torej izvé za kako pomoč zoper saje, rad se je posluži, da si je še težja, kakor je ta, katero svetujemo našim bralcem.

Vzami si peščico svežih krompirjevih lupin ter jih vrzi v peč na ogenj, v tem pa hitro zapri vratica pri peči. Sopar, ki se napravi iz gorečih lupin, raztali saje v žlebih in jih vzame seboj skozi dimnik v zrak.

Večkrat ko si to obnovil, manj bode saj v peči in manj bode tedaj iz ene strani nevarnosti, da se vnamejo saje, iz druge pa ne bode ti treba tolikokrat snažiti peči.

Kako moko naj kupi gospodinja?

Kedar ti je treba kupiti moke, treba ti je biti previdni, kajti lahko te ukani pretkani prodajalec.

Barva moke kaže še najbolje, ali je moka dobra ali ni. Ako je barva moke bela in še malo cika na žolto, kupi jo, moka je zdrava. Ako pa je moka sicer bela pa ima modre ali že celo črnkaste pike, pusti jo prodajalcu, če jo mara. Za te in sploh za pošteno gospodinjino ni več taka moka.

Zatem pa je dobro, če vzameš malo moke med naslinjene prste ter jo zmesiš; ako je testo mehko in stegljivo, ni veliko vredna moka. Ako ti še prodajalec dopusti, vzami malo kepo moke v roke ter jo vrzi na gladku steno, ako pade, kakor prah z nje, vzami žakelj pa pojdi drugam ogledavat si moke.

Na tihem, bolj na skrivnem še lahko poskusiš moko, ako jo vzameš malo v roke ter jo stisneš; ako obdrži moka tak vtis, potem je to za njo slabo znamenje. Moka pa, ki vse te poskušnje zmaga, je dobra. Sedaj, ko bode več moke treba tu in tam v hiši, bode dobro, ako si gospodinja zapomni te poskušnje. Več manj se utegne ona ovarovati škode.

Oves pa stari konji.

S starim konjem je pravi križ, vendar pa gospodar ne more imeti samo mladih konj. Nekaj še je vreden tudi stari konj. Škoda, da že težko je. Ako ne gledaš na to, bode ti dobra polovica piče hodila v kvar. Izlasti velja to pri ovsu. Njega povzije starši konj le malo sebi v prid, kajti ne more ga zažvekati in tako gre tak iz njega, kakoršen je prišel vanj. Ovsu požre veliko, a sné ga malo.

Tema pride se v okom, ako se oves dene nekaj ur poprej namakat v vodo. Vsaj tri ure naj bodo v vodi, da se je zrnje napije, potlej ga povzije konj lahko in pride mu tudi na korist. Oves stolči ali vsaj natolči pomaga nekaj, pa še premalo, namočiti ga pa pomaga precej konju in — gospodarju. Tako si še vzdrži konja lahko nekaj let, — sicer pa bi mu prerano upešal.

Sejmovi. Dne 21. jan. na Teharjah. Dne 22. jan. v Mozirju. Dne 25. jan. v Artičah. v Gomilici, v Koprivnici in Slov. Gradcu. Dne 29. jan. v Mariboru.

Dopisi.

Iz Ptujkega okraja. (Okrožnica c. kr. okr. glavarja.) Občinski in župnijski uradi našega pol. okraja so z dne 14. t. m. vzprejeli ta-le dopis: „Da oskrbujem okrajno poglavarstvo Ptujsko, od visokega c. kr. ministerstva notranjih reči poklican, sem prevzel uredovo opravljanje in mislim, da mi je dolžnost, najprej pozdraviti one, s katerimi mi bodo zana-prej tako pogosti opravi, in s katerimi bodem veselje in žalost delil. — Navajen vsem stanovom enako pravičen biti, spodobnim tirjavam nikdar nasprotovati, nastopim novo pot. Sprejmite me kot prijatelja, ne kot tujca med seboj, skažite mi vašo v djanju krepko, v spehu gotovo podporo, in delajmo vkup pod varstvom Vsegamogočnega za blagor naše drage domovine.

Friderik Marek, l. r.,
c. kr. okr. glavar.“

K temu še lahko pristavim, da je zadel mene ta pozdrav g. c. kr. glavarja nekako prijetno. Zdelo se mi je, da veje iz njega neko bolj domači duh. Mislim, da bi človek gospodu, ki tako piše, lahko zaupal. Kakor čujem, sodijo tudi sosednji župani o tem pozdravu blizu, da enako. Slov. župan.

Iz Slovenje Bistriške okolice. (Razni spomini.) [Konec.] Pijače je ob časih volitev po mestnih nekaterih oštarijah — zastonj in zadosti. Pri slednjih volitvah se je v mestni pisarni dosti „očitnih Slovencev pokazalo“, to pa je mestjanom dosti straha napravilo ter so po večini s pooblastili volili. Tako so še stem in z vso silo Slovence premagali ali pri volitvi za okrajni zastop je moralo dosti „renegatov“ Slovcem stole prepustiti. Na to je dosti mestjanov mislilo, da se bode „rotež“ podrl, ali da bode „sodnji dan“ nastal.

Memo grede omenjam, da so naši mestjani sila milosrčni. Nekdanjemu Mariborskemu Seidlnu so v njegovih zadregah koj s tremi tisoči in zna biti, ko mu je bilo treba, še z več, v pomoč priskočili. Še pred kratkim so imeli neke „komedijante“ ter so jim preveliko dobro-srčnost skazali, pri domačinih pa so se včasih spozabili, da jim še niso dovolili za potrebo si peska iz potoka dobiti. Omenjati je pa tudi hvale vredno, da so vendar enkrat postavljeni poljski čuvaji, naj strahujejo poljske tatove in popravljajo poljske ceste.

Iz Vuhreda. (Občni zbor.) Podružnica sv. Cirila in Metoda je prav sijajno obhajala občni zbor, katerega je obiskalo jako mnogo ljudi. Govori so bili navdušili poslušalce zbrane v krasno okinčani sobi. Počastili so zborovanje vlč. g. dekan Jazbec s svojim č. g. kaplanom, g. Strajhar, predsednik bralnega društva v Ribnici, z namestnikom narodnim Držečnikom in drugi. S slavo je bil sprejet telegram iz Ljubljane od g. Hribar-ja, ki zarad zamude na železnici ni mogel osebno doiti. Enoglasno in z veseljem je bilo sklenjeno našim slovenskim poslancem izreči hvalo za možato in energično vedenje v deželnem zboru, posebno glede šole. Slava njim! Tombola je bila živahna in lep dobiček je pomnožil društvene dohodke in veselica poštena se je vršila v najlepšem redu v občno zadovoljnost.

Iz Salovec. (Naš župan.) Dostikrat so si prebivalci kake občine sami krivi, ako si izvolijo za župana moža, s katerim potlej niso zadovoljni, ker se jim pod njegovim županovanjem slabo godi. Naš bivši župan se je nam lansko leto spomladi sam vrinol za župana. Volitev namreč ni bila naznanjena. Bržkone je bilo županu žal za 10 kr., katere bi bil moral plačati Središkemu redarju, da bi volitev oznanil in takim načinom so se na njegovo povabilo sešli pri njem nekateri njegovi izvoljenci,